> A znane są uczynki ciała, którymi są: cudzołóstwo, nierząd, nieczystość, rozpusta; Bałwochwalstwo, czary, nienawiść, niezgoda, zawiść, gniew, spory, kłótnie, herezje; Zazdrość, zabójstwa, pijaństwo, hulanki i tym podobne; o nich wam mówię, jak już przedtem powiedziałem, że ci, którzy takie rzeczy czynią, królestwa Bożego nie odziedziczą.
>
> *— Galacjan 5:19-21*

Książka: Nowy Testament / Galacjan

Tematy: seksualność, gniew, ciało, bożki, Krolestwo Boga, grzech

Interpretacja:

W Liście do Galatów apostoł *Paweł* wymienia czyny uznawane za „uczynki ciała” i otwarcie stwierdza, że ci, którzy się ich dopuszczają, nie odziedziczą *Królestwa Bożego*. Ważne jest, aby rozróżniać uczynki ciała od grzechu w ogóle. Wszyscy grzeszymy, lecz gdy przyjmujemy *Jezusa jako naszego Zbawiciela*, *Duch Święty* pomaga nam przezwyciężać pokusę grzechu. Jeśli jednak żyjemy według uczynków ciała, nie możemy doświadczać Bożych błogosławieństw.

Uczynki ciała

Do uczynków ciała wymienionych w *Galacjan 5:19-21* należą między innymi cudzołóstwo, rozpusta, nieczystość i lubieżność. Rozpusta odnosi się do kontaktów seksualnych poza małżeństwem, podczas gdy cudzołóstwo oznacza relacje seksualne z osobą inną niż własny współmałżonek. Nieczystość obejmuje nieczyste myśli, słowa i czyny, natomiast lubieżność to silne pożądanie seksualne.

Wymieniono również bałwochwalstwo i uprawianie czarów – praktyki polegające na oddawaniu czci fałszywym bóstwom zamiast prawdziwemu Bogu. Wrogość, kłótnie, zazdrość, gniew i waśnie to postawy, które mogą wyrządzić wielką szkodę każdej relacji. Waśnie i herezje stanowią podziały oraz fałszywe poglądy, które mogą osłabić naszą wiarę.

Zazdrość i morderstwo to niebezpieczne skłonności, które mogą wyrządzić innym krzywdę fizyczną i emocjonalną, podczas gdy pijaństwo i hulaszcze uczty to formy braku umiaru, mogące poważnie zaszkodzić naszemu zdrowiu. Należy pamiętać, że te uczynki ciała są sprzeczne z wolą Bożą. W miarę jak pogłębiamy naszą relację z Bogiem, Jego Duch pomaga nam je odrzucić i żyć zgodnie z Jego wolą.

Dlatego musimy starać się dystansować od tych uczynków ciała i dążyć do życia w posłuszeństwie Bogu. Oznacza to na przykład odwrócenie się od rozpusty i dążenie do czystości oraz wstrzemięźliwości, odrzucenie bałwochwalstwa na rzecz oddawania czci jedynie prawdziwemu Bogu, a także porzucenie gniewu i waśni, by szukać pokoju i miłości.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Zawarłem przymierze ze swoimi oczami; jak mógłbym więc myśleć o pannie?
>
> *— Hioba 31:1*

Książka: Stary Testament / Hioba
Tematy: seksualność, przymierze, pragnienie, samokontrola, myslec

Interpretacja:

Hioba 31:1 ukazuje przemyślenia *Hioba* na temat konieczności zachowania czystości spojrzenia. Hiob mówi o przymierzu, jakie zawarł ze swoimi oczami, pytając, jak mógłby patrzeć z pożądaniem na młodą kobietę. Fragment ten uczy nas, jak ważne jest postępowanie zgodne z zasadami moralnymi oraz unikanie pokus, które mogłyby naruszyć naszą prawość.

Co oznacza „zawarcie przymierza ze swoimi oczami”?

Wyrażenie „zawarcie przymierza ze swoimi oczami” oznacza osobiste postanowienie unikania złych lub niestosownych spojrzeń, które mogłyby prowadzić do grzesznych myśli czy czynów. Innymi słowy, chodzi o panowanie nad własnymi instynktami i pragnieniami, aby nie ulec pokusie.

Dlaczego ważne jest zachowanie czystości spojrzenia?

Zachowanie czystości spojrzenia jest istotne, ponieważ oczy stanowią bramę do naszego serca i umysłu. To, co widzimy, wpływa na nasze myśli i czyny; można zatem powiedzieć, że oczy odzwierciedlają nasze wnętrze. Jeśli karmimy wzrok niemoralnymi lub grzesznymi obrazami, ryzykujemy splamienie serca i oddalenie się od Bożej woli.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Podobnie wy, mężowie, żyjcie z nimi umiejętnie, okazując im szacunek jako słabszemu naczyniu kobiecemu i jako tym, które współdziedziczą łaskę życia, aby wasze modlitwy nie doznały przeszkód.
>
> *— I Piotra 3:7*

Książka: Nowy Testament / I Piotra

Tematy: seksualność, laska, małżeństwo, Modlitwa

Interpretacja:
Biblia jasno określa rolę, jaką mężczyźni powinni odgrywać w relacji małżeńskiej. *I Piotra 3:7* naucza, że mężowie powinni żyć mądrze ze swoimi żonami, okazując im szacunek i poważanie, na jakie zasługują jako istoty ludzkie oraz współdziedziczki łaski życia. Co więcej, werset ten ostrzega, że jeśli mężczyźni nie wywiązują się ze swojej roli w związku, ich modlitwy mogą napotkać przeszkody.

Co oznacza mądre życie z żoną?

Słowo Boże wzywa nas do mądrego życia z naszymi żonami. Mądre życie oznacza umiejętność podejmowania właściwych decyzji w każdej sytuacji. Oznacza życie w harmonii z małżonką i prowadzenie życia, które w równym stopniu uwzględnia dobro obojga partnerów. Dzięki temu podejmowane decyzje będą dobrze przyjmowane przez obie strony, a konfliktów uda się uniknąć.

Co oznacza okazywanie szacunku kobietom jako „słabszemu naczyniu”?

Biblia potwierdza, że kobiety są istotami delikatnymi i wrażliwymi, które zawsze zasługują na naszą miłość i szacunek. Fakt, że kobiety postrzegane są jako „słabsze naczynia”, nie oznacza, iż są gorsze od mężczyzn; wskazuje raczej na to, że należy je otaczać szczególną opieką i troską.

Dlatego też mężowie muszą traktować swoje żony z szacunkiem i poważaniem, unikając wszelkich form przemocy czy agresywnego zachowania wobec nich.

Co oznacza bycie „współdziedziczkami łaski życia”?

Zwrot „współdziedziczki łaski życia” odnosi się do faktu, że mężczyźni i kobiety są równi wobec Boga oraz dzielą tę samą godność i wartość w kontekście życia i jego celów.

W małżeństwie oboje małżonkowie mają równe prawa i obowiązki oraz są współdziedzicami życia wiecznego. Dlatego mężowie powinni pozwalać swoim żonom na aktywny udział w relacji, wspólne podejmowanie ważnych decyzji i dzielenie się

obowiązkami.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Taka jest bowiem wola Boga, wasze uświęcenie, żebyście powstrzymywali się od nierządu; Aby każdy z was umiał utrzymać swoje naczynie w świętości i poszanowaniu; Nie w namiętności żądzy jak poganie, którzy nie znają Boga.
>
> *— I Tesaloniczan 4:3-5*

Książka: Nowy Testament / I Tesaloniczan
Tematy: seksualność, ciało, pragnienie, Świętość, samokontrola

Interpretacja:
I Tesaloniczan 4:3-5 – mówią nam o Bożej woli względem naszego życia: *o naszym uświęceniu*. Naszym głównym zadaniem jako chrześcijan jest zbliżanie się do Boga i życie w posłuszeństwie Jego przykazaniom. W tym kontekście staje się jasne, że odwrócenie się od niemoralności seksualnej stanowi kluczowy element tego procesu.

Zanim omówimy, w jaki sposób wersety te mogą nam pomóc w codziennym życiu, należy wyjaśnić, co rozumie się przez niemoralność seksualną. Termin ten odnosi się do wszelkich kontaktów seksualnych poza małżeństwem – czy to między osobami niebędącymi w związku małżeńskim, czy też w sytuacji, gdy jeden z małżonków dopuszcza się niewierności.

Bóg nie aprobuje tego rodzaju zachowań, gdyż Jego zamysłem jest, aby relacje seksualne odbywały się wyłącznie w ramach małżeństwa. Dlatego jesteśmy wezwani do tego, by wystrzegać się takich postępków i zachować czystość.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Rozumiemy, że prawo nie jest ustanowione dla sprawiedliwego, ale dla nieprawych i nieposłusznych, dla bezbożnych i grzeszników, dla niegodziwych i nieczystych, dla ojcobójców, matkobójców i morderców; Dla rozpustników, mężczyzn współżyjących ze sobą, handlarzy ludźmi, dla kłamców, krzywoprzysięzców i dla wszystkiego, co jest przeciwne zdrowej nauce; Zgodnie z chwalebną ewangelią błogosławionego Boga, którą mi powierzono.
>
> *— I Tymoteusza 1:9-11*

Książka: Nowy Testament / I Tymoteusza
Tematy: seksualność, prawo, kłamstwo, grzech, niewola

Interpretacja:
Fragment *I Tymoteusza 1:9-11* zachęca nas do głębokiej refleksji nad naturą Prawa oraz nad tym, dla kogo zostało ono ustanowione. W czasach, gdy powstawał ten tekst, termin „Prawo” odnosił się do *Prawa Mojżeszowego* – przykazań, które Bóg przekazał Mojżeszowi w Starym Testamencie. Autor wyjaśnia, że Prawo to nie zostało nadane dla sprawiedliwych, lecz dla tych, którzy grzeszą i są nieposłuszni.

Warto zauważyć, że choć Biblia często używa słowa „sprawiedliwi” na określenie osób przestrzegających Prawa, w tych wersetach odnosi się ono do tych, którzy Prawa nie potrzebują – ponieważ z natury postępują zgodnie z nim. Prawo nie zostało ustanowione dla nich, lecz dla tych, którzy potrzebują go, by odnaleźć drogę do sprawiedliwości. Wersety te wspominają również o chwalebnej *Ewangelii błogosławionego Boga*. Apostoł

Paweł napisał ten list *do Tymoteusza*, aby udzielić mu wskazówek dotyczących prowadzenia Kościoła. W omawianym fragmencie Paweł koncentruje się na znaczeniu Prawa oraz na tym, jak *Ewangelia Chrystusa* je wypełnia.

Chwalebna Ewangelia

Termin *„Ewangelia”* pochodzi z języka greckiego i oznacza *„dobrą nowinę”*. W tym wersecie Paweł mówi o Ewangelii Chrystusa jako o przesłaniu niosącym zbawienie całej ludzkości. Przesłanie to jest chwalebne, ponieważ stanowi prawdę, która daje nam nadzieję i ukazuje Bożą miłość do nas. Dzięki Ewangelii poznajemy *Jezusa* i możemy nawiązać z Nim osobistą relację.

Błogosławiony Bóg

W tych wersetach Bóg nazwany jest również *„błogosławionym Bogiem”*. Określenie to wskazuje, że Bóg jest źródłem wszelkiego szczęścia. Ewangelia Chrystusa objawia, że Bóg jest miłością i pragnie, abyśmy wiedli życie pełne i szczęśliwe. Szukając Boga i wypełniając Jego wolę, możemy odnaleźć prawdziwe szczęście i zadowolenie.

Znaczenie Prawa

W omawianych wersetach Paweł wspomina także o Prawie. Przed swoim nawróceniem Paweł ściśle przestrzegał Prawa żydowskiego. Jednak po spotkaniu *z Chrystusem* zrozumiał, że Prawo nie jest w stanie go zbawić. Zrozumiał, że zbawienie jest możliwe jedynie dzięki Bożej łasce i wierze w Jezusa. Prawo pozostaje ważne, ponieważ ukazuje świętość Boga oraz nasze własne niedoskonałości. Nie możemy jednak polegać na Prawie jako na drodze do zbawienia. Jedynie dzięki wierze w Jezusa i Jego dzieło na krzyżu możemy zostać odkupieni i wejść w relację z Bogiem.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> I będziecie mieć te frędzle, żebyście na nie spoglądali i przypominali sobie wszystkie przykazania PANA, aby je wypełnić, a nie podążali za własnym sercem i własnymi oczami, za którymi idąc, cudzołożylibyście.
>
> *— Liczb 15:39*

Książka: Stary Testament / Liczb

Tematy: seksualność, pragnienie, prawo, posłuszeństwo

Interpretacja:

W tym wersecie Bóg nakazuje Izraelitom noszenie frędzli u brzegów szat, co ma im nieustannie przypominać o zobowiązaniu do przestrzegania Bożych przykazań. Dzięki temu, ilekroć na siebie spoglądali, przypominali sobie o obowiązku posłuszeństwa Bogu, zamiast ulegać własnym, naturalnym skłonnościom, które mogłyby prowadzić ich do czynów niezgodnych z Bożą wolą.

Werset ten zachęca również nas, chrześcijan, do refleksji nad naszą relacją z Bogiem i sposobami jej umacniania. Każdy z nas ponosi odpowiedzialność za przestrzeganie Bożych przykazań oraz za pamięć o Jego miłości i obecności w naszym życiu. Powinniśmy o tym pamiętać zawsze i wszędzie, aby wystrzegać się pokusy popadnięcia w grzech czy też ulegania własnym, naturalnym odruchom zamiast posłuszeństwa Bogu.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> Lecz od początku stworzenia Bóg uczynił ich mężczyzną i kobietą. Dlatego opuści mężczyzna swego ojca i matkę i połączy się ze swoją

> żoną; I będą dwoje jednym ciałem. A tak już nie są dwoje, ale jedno ciało. Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie rozłącza.
>
> *— Marka 10:6-9*

Książka: Nowy Testament / Marka

Tematy: seksualność, ciało, małżeństwo

Interpretacja:

Zanim zagłębimy się w znaczenie tych wersetów, warto zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. W *Marka 10:6-9 Jezus* mówi o małżeństwie i rozwodzie, a także o tym, jak ludzie powinni szanować i czcić związek między mężczyzną a kobietą. Podkreśla znaczenie wzajemnej wierności i oddania, a także stawia czoła faryzeuszom, którzy próbują wystawić Go na próbę trudnymi pytaniami.

Początek stworzenia

Jezus przypomina swoim uczniom o początku stworzenia oraz o tym, jak Bóg powołał do istnienia mężczyznę i kobietę. Zapewnia nas, że to Bóg stworzył ludzkość na swój obraz i podobieństwo, a związek mężczyzny i kobiety jest Bożym zamysłem, któremu towarzyszy Boże błogosławieństwo.

Biblijne znaczenie małżeństwa

Wersety te uczą nas o znaczeniu i świętości małżeństwa. Gdy dwoje ludzi łączy się węzłem małżeńskim, przestają być dwiema odrębnymi jednostkami, a stają się jednym ciałem. Jest to intymna i głęboka więź, którą może zerwać jedynie śmierć. Małżeństwo odzwierciedla Bożą miłość do Jego ludu i jako takie stanowi święte zobowiązanie.

Musimy pamiętać, że związek ten wykracza daleko poza relacje fizyczne, obejmując również wymiar emocjonalny, duchowy i intelektualny. Jeśli pragniemy zdrowego małżeństwa, musimy poświęcać czas i wysiłek naszemu partnerowi oraz dokładać wszelkich starań, by wspierać go w rozwoju relacji z Bogiem. Pielęgnując ten związek,

możemy stać się jednym ciałem i prowadzić satysfakcjonujące życie małżeńskie.

Ochrona małżeństwa

Z chrześcijańskiego punktu widzenia małżeństwo jest ustanowioną przez Boga instytucją, którą należy szanować i chronić. Jak mówią te słowa: *„Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie rozłącza”*. To sam Bóg łączy dwoje ludzi w miłości i wierności, a naszym obowiązkiem jest dbanie o to, by związek ten pozostał silny i trwały. W obliczu trudności i prób, z jakimi mierzymy się w małżeństwie, musimy zawsze pamiętać o znaczeniu naszej wiary. Modlitwa, czytanie Pisma Świętego i udział w życiu wspólnoty kościelnej pomagają nam wzmacniać naszą relację oraz znajdować wsparcie i wskazówki niezbędne do pokonywania wszelkich przeszkód.

Co więcej, w związku z tymi wersetami często pojawiają się liczne pytania. Na przykład: co należy zrobić, gdy w małżeństwie mamy do czynienia z sytuacją toksyczną lub przemocą? Jak pogodzić się z myślą, że Bóg połączył dwoje ludzi, którzy nie odnaleźli szczęścia w swoim małżeństwie? Warto pamiętać, że małżeństwo to sprawa poważna i święta, jednak musimy również realistycznie podchodzić do wyzwań i przeszkód, jakie mogą nas spotkać w życiu. W takich sytuacjach kluczowe jest poszukiwanie pomocy – zarówno profesjonalnej, jak i duchowej – oraz wspólne dążenie do znalezienia skutecznych i pozytywnych rozwiązań.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> I Bóg błogosławił im. Potem Bóg powiedział do nich: Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, napełniajcie ziemię i czyńcie ją sobie poddaną; panujcie nad rybami morskimi i nad ptactwem niebieskim, i nad wszelkimi zwierzętami, które poruszają się po ziemi.

> — *Rodzaju 1:28*

Książka: Stary Testament / Rodzaju
Tematy: seksualność, błogosławieństwo, stworzenie, Owocność, świat

Interpretacja:
Rodzaju 1:28 zawiera jedno z najbardziej znanych Bożych poleceń w Biblii. W tym wersecie Bóg błogosławi *Adama i Ewę* – pierwszych stworzonych ludzi – i nakazuje im, by byli płodni i rozmnażali się, napełniali ziemię i czynili ją sobie poddaną oraz panowali nad rybami, ptakami i zwierzętami.

Co oznacza nakaz, by być płodnym i rozmnażać się?

Nakaz, by być płodnym i rozmnażać się, oznacza, że Bóg stworzył ludzi, aby wydawali na świat potomstwo i zaludniali ziemię. Jest to istotne zadanie, mające znaczenie zarówno fizyczne, jak i duchowe. W sensie fizycznym Bóg pragnie, aby ludzie się rozmnażali i zapewniali przetrwanie swojemu gatunkowi. W sensie duchowym ludzkie rozmnażanie służy głębszemu celowi: realizacji Bożego planu wobec ziemi.

Co oznacza nakaz, by czynić ziemię sobie poddaną?

Nakaz panowania nad ziemią oznacza, że ludzie ponoszą odpowiedzialność za zarządzanie zasobami naturalnymi ziemi i sprawowanie nad nimi pieczy. Bóg umieścił ludzi w centrum wszechświata jako strażników i opiekunów swego stworzenia. Skoro ziemia jest domem ludzkości, naszym obowiązkiem jest troska o nią i jej ochrona.

W jaki sposób możemy sprawować władzę nad rybami, ptakami i zwierzętami?

Nakaz panowania nad rybami, ptakami i zwierzętami oznacza, że ludzie posiadają władzę zarządzania światem przyrody i panowania nad nim. Jest to część roli, jaką Bóg wyznaczył ludzkości. Panowanie nad rybami, ptakami i zwierzętami wiąże się z troską o nie oraz szacunkiem dla ich roli w ekosystemie. Oznacza również zapewnienie im wolności oraz ochronę przed wyzyskiem i okrucieństwem.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*

> I z tego żebra, które PAN Bóg wyjął z Adama, utworzył kobietę i przyprowadził ją do Adama. I Adam powiedział: To teraz jest kość z moich kości i ciało z mojego ciała; dlatego będzie nazwana kobietą, bo z mężczyzny została wzięta. Dlatego opuści mężczyzna swojego ojca i swoją matkę i połączy się ze swoją żoną, i będą jednym ciałem.
>
> *— Rodzaju 2:22-24*

Książka: Stary Testament / Rodzaju
Tematy: seksualność, ciało, stworzenie, małżeństwo

Interpretacja:
Księga Rodzaju jest pierwszą z pięciu ksiąg Tory, czyli Pięcioksięgu. Zawiera ona biblijną relację o stworzeniu ludzkości, opisując, jak Bóg stworzył mężczyznę na swój obraz i podobieństwo, a następnie stworzył kobietę z jego żebra.

Opowieść

Wersety te, choć z pozoru proste, przy bliższej analizie okazują się złożone. Po pierwsze, kość nie została wzięta ani ze stopy mężczyzny – co mogłoby sugerować, że ma on dominować nad kobietą – ani z jego głowy – co mogłoby oznaczać, że ona ma nad nim panować – lecz z jego żebra, co symbolizuje ich równość. Co więcej, należy pamiętać, że żebro mężczyzny nie jest jedynie drugorzędnym elementem, z którego Bóg postanowił ukształtować coś dla niego użytecznego. W języku hebrajskim słowo *„tsela”* oznacza *„żebro”*, ale używa się go również na określenie boku lub połowy.

Dlaczego ma to znaczenie? Ponieważ ukazuje, że kobieta nie została stworzona z elementu drugorzędnego; została ona wzięta z mężczyzny jako jego odpowiedniczka i równa mu osoba. Dlatego właśnie wersety te mówią, że Bóg *„stworzył”* kobietę. Nie była ona niezależnym bytem, lecz wywodziła się z mężczyzny, a oboje byli ze sobą nierozerwalnie związani.

Dwoje stanie się jednym ciałem

Wersety te sugerują, że małżeństwo jest świętym związkiem, a mężczyzna i kobieta są sobie przeznaczeni, by połączyć się trwałą więzią. Związek ten ma wymiar nie tylko fizyczny, ale także emocjonalny i duchowy. Od małżonków oczekuje się wierności i wspólnego dzielenia życia.

Refleksje nad rolą kobiet w społeczeństwie

Fragmenty te skłaniają również do refleksji nad rolą kobiet w społeczeństwie. Często uważano kobiety za istoty niższe od mężczyzn, odmawiając im praw i możliwości. Biblia jednak wyraźnie pokazuje, że Bóg stworzył kobiety jako równe mężczyznom, obdarzając je takimi samymi prawami i godnością. Ważne jest, aby dostrzegać i promować równość płci we wszystkich sferach życia.

Uwaga! Jest to jedna z możliwych interpretacji, oparta na komentarzach uznanych teologów, które mogą się między sobą różnić. Jeśli interpretacja pochodzi z innego języka, jej sens mógł ulec zmianie w trakcie tłumaczenia. *Mt 7, 7–8*